

DESENVOLUPAMENT

El material de Cultura Religiosa **CONTES DE LA DUNA** es presenta en dos formats. Un està pensat per orientar i donar recursos i eines de treball als educadors (a l'espai web) i l'altre, per treballar el dia a dia a l'aula amb els alumnes (caixa de la DUNA).

Els mestres trobaran dins l'espai web (<http://www.didactics.info/duna/>) tota la informació i els recursos digitals necessaris per treballar amb el material de Cultura Religiosa DUNA. Aquest espai s'actualitzarà periòdicament amb l'aportació de noves propostes i materials.

1. Contingut de la CAIXA DUNA:

- El titella de la DUNA. 🧐 **NOU!** 🧐
- HISTÒRIA de la Duna: *Una corona al cap* 🧐 **NOU!** 🧐
- Els CONTES tradicionals.
- El CERCLE dels VALORS. 🧐 **NOU!** 🧐
- Col·lecció de LÀMINES IL·LUSTRADES sobre els valors. 🧐 **NOU!** 🧐
- Col·lecció de BITS:
 1. Arquitectura religiosa.
 2. Festes cristianes:
 - Tots Sants
 - Nadal 🧐 **NOU!** 🧐
 - Pasqua
- El PUZLE.
- El calendari d'ADVENT.
- Les ESPELMES i els ENCENS.
- La bosseta amb LLAVORS.
- La CASA de l'ERUGA.
- El CABDELL de la CRISÀLIDE.
- ADHESIUS.
- Les ANTENES de la DUNA.
- Les ALES de la DUNA.
- Els TITELLES de dit.
- La DUNA i les EMOCIONS.

2. Dins de l'espai WEB hi podem trobar les eines següents:

- INICI. Els VALORS de la DUNA: **AMISTAT / PERDÓ / ESFORÇ / AGRAIR / ALEGRIA / COMPARTIR**
- PRESENTACIÓ. Justificació del projecte.
- DESENVOLUPAMENT. Com treballar i utilitzar els recursos del projecte.
- ELS BITS DE CULTURA.
- CONTACTE.

3. Dins de cada VALOR hi trobem els recursos següents classificats així:

- LES HISTÒRIES DE LA DUNA (Contes on la DUNA i els seus amics ens expliquen el valor) 🧐 **NOVETAT! Ara hi ha disponibles 2 històries per a cada valor en format digital! I se n'ha editat una en format paper, *Una corona al cap*, corresponent al valor de l'ESFORÇ.** 😊
- ELS CONTES TRADICIONALS (Contes de la literatura popular que reflexionen sobre un valor concret)
- LES ACTIVITATS DELS CONTES (Propostes d'activitats relacionades amb els contes tradicionals)
- ALTRES CONTES (Contes d'altres autors)
- EL MURAL (Il·lustració gràfica del valor)
- ELS MANDALES (Proposta d'activitat relacionada amb el conte)
- LA MÚSICA (Recull de músiques i danses)
- LES IMATGES DEL VALOR (Il·lustració del valor i el seu oposat)
- L'OLOR (Proposta d'activitat per descobrir l'origen del valor)
- TEXTOS (Recull de reflexions i recursos en xarxa)
- ENLLAÇOS (Enllaços amb l'Evangeli i el Nou Testament)
- PROPOSTA DE PROGRAMACIÓ
- PLANTILLA EN BLANC

PROPOSTA DE DESENVOLUPAMENT

A. Caixa de la Duna per a l'aula

B. Guia didàctica per utilitzar la Duna

B1. Descripció del personatge

B2. Els contes per educar en valors i les activitats dels contes

B3. El cercle dels valors

B4. Els mandales

B5. El mural sobre el valor

B6. Imatge del valor i el seu oposat

B7. Les olors i els colors del valor

B8. Les músiques

B9. Textos i recursos

B10. Enllaços

B11. Proposta de Programació

B12. Plantilla en blanc

B13. Col·lecció de bits

B14. Calendari d'Advent

B15. Puzzle

B16. Espelmes i encens

B17. Adhesius de la caixa

B18. Antenes de la Duna

B19. Bosseta de les llavors

B20. Caseta per als cucs de seda

B21. Les ales de la Duna

B22. La Duna i les emocions

C. Programació de les activitats

A. CAIXA DE LA DUNA PER A L'AULA: CONTES DE LA DUNA

El material didàctic es presenta dins d'una caixa de cartró, sota el rètol de: **CONTES DE LA DUNA**. La caixa conté els elements necessaris per desenvolupar el treball de Cultura Religiosa a l'etapa d'Educació Infantil. La Duna es presenta a P3, que és quan arriba la caixa a l'escola; creix i es desenvolupa al llarg de P4, i continua amb els nens i nenes fins a P5, quan abandona la caixa convertida en papallona.

La caixa conté:

- El titella de la DUNA.
- Història de la DUNA «Una corona al cap».
- Els CONTES tradicionals.
- El CERCLE dels VALORS.
- Col·lecció de LÀMINES IL·LUSTRADES sobre els valors.
- Col·lecció de BITS:
 1. Arquitectura religiosa.
 2. Festes cristianes (Tots Sants, Nadal i Pasqua)
- El PUZLE.
- El calendari d'ADVENT.
- Les ESPELMES i els ENCENS.
- La bosseta amb LLAVORS.
- La CASA de l'ERUGA i el CABDELL de la CRISÀLIDE.
- ADHESIUS.
- Les ANTENES de la DUNA.
- Les ALES de la DUNA.
- Els TITELLES de dit.
- La DUNA i les EMOCIONS.

B. GUIA DIDÀCTICA PER UTILITZAR LA DUNA

DUNA és una proposta didàctica que té la capacitat de créixer amb l'alumne i d'enriquir-se amb les diferents aportacions nascudes de l'experiència educativa. **L'objectiu principal és la transmissió d'uns valors profundament humans i cristians, i la familiarització amb els símbols i imatges de la cultura cristiana.**

El contingut del material és obert i permet flexibilitat a cada tutor/a en la seva utilització. Cada centre educatiu pot organitzar dins del seu horari setmanal un espai per poder treballar amb el material de Cultura Religiosa DUNA.

Proposem pautes de treball orientatives per poder encaminar aquesta proposta educativa i organitzar les sessions setmanals de treball. La durada de cada sessió dependrà de l'activitat escollida i de les característiques i l'edat del grup.

B1. DESCRIPCIÓ DEL PERSONATGE (el titella de l'eruga DUNA)

HOLA SOC LA DUNA!

El titella DUNA és el fil conductor del projecte. Els nens i nenes han de poder veure reflectides en aquest personatge les seves habilitats i inquietuds.

L'objectiu és poder traslladar la ficció del personatge a la realitat de cada infant. DUNA està pensada per establir paral·lelismes entre l'un i l'altre.

 NOVETAT! La Duna, la nostra protagonista, s'ha transformat d'acord amb els nous materials de la caixa. El teixit del cos de l'eruga, ara de cotó, segueix els colors dels valors amb tons més suaus, plens de màgia, per desvetllar tots els sentits dels infants. La mida del titella permet que entri i surti del seu cau amb molta facilitat.

La DUNA és una eruga petita, divertida, inquieta i amb moltes ganes d'aprendre. La seva curiositat, ingenuïtat i noblesa fan del personatge un ésser entranyable i especial. D'altres vegades, però, i degut a la seva immaduresa, haurà de resoldre situacions complicades, fruit de la impulsivitat i la falta de reflexió.

Cada minut de vida de la DUNA és un motiu d'aprenentatge. Les diferents experiències que viu al llarg dels contes (*Històries de la DUNA*) generen en ella una barreja d'emocions i sentiments que li aporten noves descobertes. Cada una de les situacions i sensacions viscudes impregnen el personatge al llarg de les diferents narracions, amb l'objectiu de descobrir i transmetre els diferents valors.

NOVETAT! Ara també es troba en format editat una de les Històries de la Duna sobre el valor de l'esforç, «Una corona al cap». Es tracta d'una narració que explica als infants de manera senzilla la situació actual de la pandèmia que estem vivint i com afrontar-la amb optimisme.

L'erugeta DUNA viu envoltada d'amics:

Tots ells seran companys imprescindibles perquè la DUNA pugui desenvolupar-se i créixer en valors. La relació que mantindrà amb els altres farà que la DUNA descobreixi les seves pròpies capacitats i els seus temors. Amb l'ajuda dels companys descobrirà el propi «JO» i s'acostarà més a la realitat de cada valor.

Sense grans pretensions, el nostre personatge viurà situacions al llarg de la seva vida d'eruga que la faran créixer espiritualment, enriquiran la seva essència i li donaran les eines necessàries per fer-se adulta. Cada experiència i cada situació viscuda aniran construint la seva personalitat i prepararan la DUNA per a una futura transformació. La seva manera d'entendre el món evolucionarà i cada valor après farà madurar el seu caràcter i li donarà els recursos imprescindibles per conquerir la llibertat (entesa com la capacitat de prendre les pròpies decisions segons els valors adquirits). I és que l'objectiu d'aquesta petita erugeta és créixer i poder-se convertir en papallona.

El seu cau (representat per la caixa DUNA) es converteix en el seu refugi espiritual, el lloc on la DUNA buscarà els moments de silenci, pau i interiorització. La caixa és un lloc tranquil, on l'erugeta pot trobar-se a ella mateixa i reflexionar sobre tot el que està aprenent.

En finalitzar el curs de P5, la DUNA culminarà una etapa de la seva vida ja que podrà abandonar el cau i fer-se el seu propi capoll. Vestida amb tots els valors que ha après converteix el seu cos senzill d'eruga en el cos d'una bonica papallona.

A poc a poc podrà desplegar les seves ales per volar lliure, consegüent i compromesa amb tots els valors que ha après.

COM PODEM UTILITZAR EL TITELLA DE LA DUNA

El titella de la DUNA permet a l'educador/a presentar i guiar l'activitat que es vol portar a terme. Cada color del seu cos correspon a un valor. L'eruga seguirà el mateix procés d'aprenentatge que fan els alumnes d'Educació Infantil. Arribarà a l'escola a P3 petitona, i en forma d'eruga, i acabarà a P5 transformada en papallona.

La DUNA entra i surt de la caixa per un forat que hi ha en un dels costats. La caixa és el seu cau. L'eruga explica les seves experiències als nens i les nenes cada vegada que surt del cau, amb l'ajuda dels seus companys de joc (titelles de dit).

1. Reservem un espai de l'aula per desenvolupar l'activitat. Ha de ser un racó acollidor que permeti als nens i nenes seure i escoltar còmodament. Sugerim organitzar el racó de la DUNA a l'aula.
2. S'inicia l'activitat DUNA explicant als alumnes que ens disposem a despertar la DUNA, l'erugueta que viu dins la caixa i que té una història que vol compartir amb nosaltres.
3. Col·locats en rotllana, tot seguit reduïm la llum que hi ha a l'aula i encenem una ESPELMA sobre el CERCLE dels VALORS i una vareta d'ENCENS que col·loquem al mig. La llum i l'encens facilitaran que el nen/a pugui relaxar-se i, per tant, concentrar-se en allò que està escoltant.
4. La DUNA és qui explica als nens i nenes cadascuna de les aventures que ha viscut (web: *Històries de la Duna*). Cada història, narrada pel mateix personatge, ens servirà de punt de partida per treballar un valor.
5. Al llarg de la narració l'educador/a pot interactuar amb el titella DUNA i els seus companys d'aventura (titelles de dit).

Preguntes per adreçar a la DUNA que ens poden ser útils per comprendre més bé la història:

- Què ens explicaràs avui?
 - Què et va passar?
 - Què vas fer? Com ho vas resoldre?
 - Com et vas sentir?
 - Per què vas prendre aquesta decisió?
 - Què has après?
6. Un cop finalitzat el conte apaguem l'espelma i l'encens. Tot seguit els nens i nenes poden preguntar i reflexionar sobre el que han escoltat. Les vivències de cadascú en relació amb el valor exposat seran la clau de l'aprenentatge del grup.

La DUNA pot dirigir-se a l'infant i preguntar-li:

- T'ha passat mai això?
 - En quina situació?
 - Què vas fer?
 - Creus que vas actuar correctament?
 - Com et vas sentir tu?
 - Com es va sentir l'altre?
 - Has après alguna cosa nova
7. En acabar l'activitat el titella torna a dins de la caixa per buscar el seu moment de pau i interiorització.
 8. Les possibilitats de la DUNA permeten que l'eruga pugui sortir i intervenir en diferents moments del dia, encara que no siguin pròpiament de cultura religiosa. L'educador/a pot valorar si amb la seva intervenció podem ajudar a resoldre situacions, conflictes o dubtes que es generen amb la convivència del dia a dia.
 9. Al final del curs de P5, la DUNA deixarà el cau i es transformarà en crisàlide i, posteriorment, en papallona (*ales incloses dins de la caixa de la DUNA*).

B2. ELS CONTES PER EDUCAR EN VALORS I LES ACTIVITATS DELS CONTES

Cada valor està acompanyat d'un conte il·lustrat. La majoria són contes clàssics, faules i rondalles populars (*El conte tradicional*).

D'altra banda el valor s'acompanya d'altres narracions que ajuden a la reflexió (*Altres contes*).

Els contes estan classificats segons el valor que treballen. Dins la caixa DUNA es presenten en format editat per poder ser explicats als nens i nenes. Cada vegada que es vulgui treballar un valor, la DUNA mostrarà al grup un conte dels que guarda dins la seva caixa. Aquests contes els explicarà l'educador/a durant les sessions DUNA. Pot fer-ho amb l'ajuda del titella.

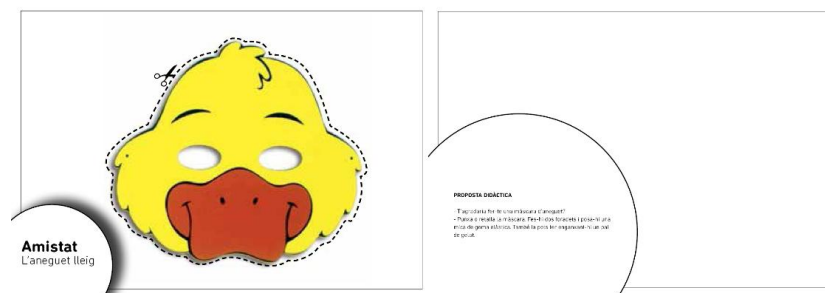
A l'espai web es presenta el mateix conte en format digital per poder ser imprès (*El conte tradicional*).

A l'espai web DUNA hi ha també, en format digital, una segona proposta de conte tradicional amb la seva activitat corresponent per treballar cada valor.

L'espai web DUNA acompanya aquests contes amb altres narracions (web: *Altres contes*) per poder treballar els valors segons les diferents edats, perspectives i complexitats.

Els altres contes digitals que donen suport a cada valor poden descarregar-se des de la web. Són contes que permeten veure diferents visions d'un mateix valor. Tots els contes disposen d'activitats complementàries per poder treballar a l'aula (web: *Activitats dels contes*).

Són exercicis variats, individuals o en grup, que ens poden ser útils per treballar més a fons el conte que hem explicat i el valor que ens ha volgut transmetre la DUNA.

Les activitats sempre són opcionals. Formen part d'un treball addicional al valor treballat. Aquests exercicis es poden incloure dins del treball que el nen/a s'emportarà a casa al llarg del curs segons el criteri de cada educador/a.

B3. EL CERCLE DELS VALORS

NOVETAT! S'ha dissenyat un cercle de fusta per poder presentar els 6 valors als infants. Mitjançant les boles que encaixen a la figura, es completa el cercle de la Duna a mesura que es va treballant cada valor. Les boles, de fusta natural, es pinten amb l'ajuda de la mainada segons el color del valor que s'està treballant. Just al centre del cercle hi queda un espai per col·locar-hi l'espelma i iniciar així el ritual de cada sessió.

B4. ELS MANDALES

Els MANDALES són utilitzats per a la meditació i, per tant, són eines que ens poden ajudar a afavorir el procés d'interiorització i el silenci.

Aquestes activitats poden descarregar-se des de l'espai web (*Els mandales*). Acompanyades amb música de relaxació (*Les músiques*), són un exercici que ens permet crear moments de pau, de tranquil·litat i interioritat.

Cada mandala per pintar correspon a un dels contes per treballar en el projecte DUNA i, per tant, a un valor diferent. Podem utilitzar-los, si es creu convenient, com a activitat complementària després d'haver explicat el conte corresponent (sigui el que hi ha a la caixa en format editat, sigui el que hi ha al l'espai web en format digital).

B5. EL MURAL SOBRE EL VALOR

Els **CONTES de la DUNA** compten amb una làmina representativa per a cada valor treballat. Aquest element visual il·lustra, a mode d'escena, el valor que hem treballat en el conte de la DUNA.

NOVETAT! Imatges renovades que ofereixen una representació més càlida del missatge que volem transmetre als infants amb cada valor treballat.

La làmina pot ser utilitzada per iniciar una conversa amb els nens i nenes i així, a través del dibuix, presentar el valor. O també pot ser utilitzada al final de la narració DUNA per tancar l'explicació i sintetitzar el valor.

És bo encetar una conversa a l'aula i observar el dibuix il·lustrat. Podem deixar penjada aquesta làmina en el racó DUNA perquè quedi constància del que s'està treballant. Segurament podrem fer servir aquesta imatge en diferents moments del curs, i fer-hi referència sempre que la situació ho requereixi.

Al llarg del curs, i amb ajuda de les diferents imatges que aniran apareixent, podrem enriquir aquest racó acumulant tots els valors que s'han treballat.

B6. IMATGE DEL VALOR I EL SEU OPOSAT

Les imatges del material DUNA són un recurs més per a l'educador/a per ajudar els nens i nenes a entendre cada valor treballat.

Aquestes imatges (web: *Les imatges del valor*) escenifiquen el comportament que deriva de cada valor: l'acció en si. És bo que cada valor disposi d'una imatge del seu oposat. L'una ens ajudarà a entendre l'altra.

Durant les diferents sessions DUNA, el titella ens mostrarà les imatges fotogràfiques. Quina acció física, gestual i emocional acompanya cada valor? Observem i anomenem també el seu oposat.

Amb la intervenció de l'educador/a establim similituds entre el comportament que tenen a vegades els alumnes i l'acció que s'està visualitzant. Parlem i analitzem com és la nostra manera d'actuar i com ens fa sentir. Quin comportament ens sembla més adequat?

Reservem un espai, dins el racó DUNA, per deixar constància de cada acció. Igual que amb les làmines, aquestes fotografies són prou representatives com per poder-hi fer referència sovint.

B7. LES OLORS I ELS COLORS DEL VALOR

Els valors de la DUNA tenen color i fan olor. A cada valor treballat se li han atribuït una olor i un color diferents. Aquesta olor i aquest color pertanyen a les diferents barres d'encens que hi ha dins la caixa de la DUNA i identifiquen cadascun dels valors.

Les olors i els colors dels valors són els següents:

1. AMISTAT - COTÓ - BLANC
2. PERDÓ - ESPÍGOL - LILA
3. ALEGRIA - FRUITES DEL BOSC - VERMELL
4. ESFORÇ - OCEÀ (REFRESCANT) - BLAU
5. COMPARTIR - ENCENS - VERD
6. AGRAIR - CANYELLA - GROC

Cada olor i cada color disposa d'una activitat que es pot consultar a la web (*L'olor*) i que, com la resta d'activitats, és opcional. En aquesta activitat s'explica el motiu de l'olor que fa cada valor, de manera que el nen/a en tingui coneixement.

B8. LES MÚSIQUES

Les músiques de la DUNA són un recurs que ofereix el projecte per treballar un valor determinat a través de la música, amb cançons, audicions i danses (web: *La música*).

El material de Cultura Religiosa DUNA disposa d'una cançó pròpia, pensada per cantar amb el titella: «Hola, soc la Duna». Aquesta cançó és la presentació i benvinguda del personatge. Els nens i nenes la poden aprendre i cantar-la cada vegada que vulguin que el titella surti de cau.

D'altra banda també hi ha una cançó per a cada valor. Només en clicar sobre l'opció del valor que volem treballar (a la pàgina d'Inici) ja es comença a reproduir. L'educador/a té l'opció de descarregar-la en format mp3 i escoltar-la a la classe sempre que es vulgui.

B9. TEXTOS I RECURSOS

Recursos per als educadors. Reflexions, textos i altres enllaços web per ampliar coneixements i informació (web: *Textos i recursos*).

Aquesta opció enllaça amb contes i vídeos que hi ha a la xarxa i que fan de suport visual pedagògic del material. Es poden projectar a la PDI.

B10. ENLLAÇOS

En l'apartat d'enllaços, l'educador/a pot accedir a algunes de les reflexions que fa l'Evangelí i el Nou Testament envers cada valor.

Compartir (Lluc 9,10-17)

Esforç (Mateu 13,1-9)

Agraïment (Lluc 10,21-22)

Amistat (Joan 15,12-17)

Perdó (Mateu 18,21-35)

Alegria (Romans 12,12-18)

B11. PROPOSTA DE PROGRAMACIÓ

L'exemple de programació vertical és una mostra orientativa de com treballar el projecte DUNA verticalment, des de P3 fins a P5. Cada centre pot emprar els recursos i la temporització que més s'adeqüin a les seves necessitats.

B12. PLANTILLA EN BLANC

La Plantilla en blanc és una opció que s'ofereix per a cada valor amb l'objectiu de possibilitar la creació de noves activitats. Amb aquesta plantilla buida es poden generar noves activitats que pot utilitzar cada educador/a lliurement.

B13. COL·LECCIÓ DE BITS

Els BITS d'Intel·ligència tenen la seva arrel en el coneixement de símbols, festes i celebracions de la cultura cristiana. Cada BIT té un text al darrere de la imatge que serveix de guia per a l'educador/a.

 NOVETAT! S'ha reduït la mida de les làmines per tal de fer-les més manejables i d'aquesta manera optimitzar l'espai de la caixa.

Els BITS ens seran de gran utilitat per treballar i conèixer els símbols de les festes i tradicions cristianes. El material DUNA conté BITS per treballar:

- Tots Sants
- Nadal **NOVETAT! S'han renovat les imatges de la col·lecció de Nadal, que han estat substituïdes per fotografies dels Pastorets.**
- Pasqua
- Arquitectura religiosa

L'educador/a mostra als alumnes les diferents imatges de cada grup temàtic. Els elements visualitzats es comenten i es debaten dins del grup amb l'ajuda de l'explicació que hi ha al darrere de cada BIT.

Són òptimes les sessions prèvies a Tots Sants, Nadal i Pasqua per poder utilitzar aquest recurs didàctic.

La col·lecció de BITS amb imatges arquitectòniques es poden distribuir al llarg del curs, segons la necessitat de cada curs i grup.

B14. CALENDARI D'ADVENT

Calendari per poder treballar l'Advent durant tota l'etapa d'Educació Infantil (P3, P4, P5).

Aquest calendari consta de 30 imatges relacionades amb el pessebre. Durant els dies previs al Nadal, proposem anar muntant el pessebre a mida que vagin apareixent les diferents imatges i els personatges representats en el calendari d'advent.

Les imatges poden estar girades d'esquena, en forma de calendari, o bé es poden tenir guardades a la caixa i anar-les mostrant i comentant cada dia a mesura que vagin sortint. Podem començar per les que formen part del paisatge, que ens han de servir per construir el pessebre (p. ex.: molsa, muntanyes...); tot seguit podem continuar amb els personatges (p. ex.: ovelles, pastors...), i, finalment, podem acabar amb el naixement. Hi ha 30 imatges perquè tots els nens i nenes de la classe disposin de la seva.

A P5, i a punt de finalitzar l'etapa d'Educació Infantil, cada alumne es pot emportar a casa una de les imatges del calendari que s'ha utilitzat per construir cada any el pessebre a l'aula.

Aquest element DUNA que es reparteix entre tots els alumnes és una mostra del material i un record de tot el treball que s'ha dut a terme amb la DUNA al llarg de l'etapa d'Infantil.

B15. PUZLE

Puzle per construir la DUNA un cop feta papallona.

Aquesta activitat/accessori de dins la caixa és un joc per desenvolupar en petit grup. Un cop explicat que la DUNA es convertirà en papallona a P5 els nens i nenes poden jugar a construir el puzle i veure el resultat final.

Al final del curs de P5, un cop finalitzada l'etapa d'Educació Infantil, cada nen/a podrà marxar a casa amb el seu trosset petit de DUNA convertida ja en papallona (un record simbòlic de tot el que ha après durant aquesta etapa).

B16. ESPELMES I ENCENS

L'espelma i l'encens són recursos per afavorir la interiorització. L'espelma és símbol de llum i vida, i dona coneixement del temps que passa a mida que es va consumint. L'encens afavoreix la concentració i la relaxació. Les diferents olors de les varetes d'encens evoquen emocions i sensacions que es poden relacionar amb cada valor.

Cada color d'espelma equival a un valor, igual que cada tipus d'encens (web: *L'olor*).

- L'ESPELMA dona llum i simbolitza el temps. S'encén quan s'explica el conte de la DUNA, la seva experiència viscuda en referència a un valor. S'apaga quan s'acaba la narració.

- Espelma Blanca - AMISTAT
- Espelma Lila - PERDÓ
- Espelma Vermella - ALEGRIA
- Espelma Blava - ESFORÇ
- Espelma Verda - COMPARTIR
- Espelma Groga - AGRAIR

🧐 **NOVETAT! S'ha reduït la mida de les espelmes de tal manera que aquestes puguin situar-se al centre del Cercle dels Valors. La seva mida permet col·locar-les dins d'un recipient de vidre (com p. ex. un pot de iogurt) que ens facilita les mesures de seguretat de cara a l'ús d'aquest material.** 😊

- L'olor de L'ENCENS acompanya cada sessió DUNA. Cada valor fa una olor diferent

S'encén l'encens quan l'educador/a explica el conte o bé fa l'activitat escollida. S'apaga quan s'acaba la sessió.

- Cotó -
- Espígol - PERDÓ
- Fruites del bosc - ALEGRIA
- Oceà (refrescant) - ESFORÇ
- Encens - COMPARTIR
- Canyella - AGRAIR

17. ADHESIUS DE LA CAIXA

El cau de la DUNA conté una col·lecció d'adhesius de diferents colors. Aquests gomets, en forma de cercle i que s'adapten als diferents forats que hi ha a la caixa, serviran per poder-la decorar al llarg del curs de P3. Cada adhesiu correspon a un nen o nena de la classe. Amb retolador permanent podem personalitzar-lo escrivint-hi el nom, o bé enganxar-hi la foto de l'alumne.

Després de cada sessió de Cultura Religiosa, o bé quan l'educador/a ho cregui oportú, els nens i nenes enganxaran un adhesiu a la caixa de la DUNA, com a indicatiu que han treballat aquest material. El que en un principi és una senzilla caixa, al llarg del curs s'anirà omplint de cercles de colors, amb el nom i la cara de tots els nens i nenes. Tot el treball de P3, P4 i P5 quedarà reflectit en la seva progressiva i lliure decoració.

La caixa de la DUNA és un espai que ens ha de permetre il·lustrar la identitat de cada grup.

B18. ANTENES DE LA DUNA

Les antenes de la DUNA són un element que identifica el titella i que es poden utilitzar al llarg de tots els cursos (P3, P4, P5).

Les antenes de la DUNA es poden utilitzar durant les sessions que es faran al llarg del curs. Quan algun dels nens/es de la classe parla i participa en les converses i debats sobre el valor que es treballa, pot posar-se al cap les antenes de la DUNA. Les antenes passen de nen en nen a mida que van intervenint.

Aquestes antenes també ens poden servir per jugar a imitar el personatge, o fer representacions a la classe de diferents seqüències i històries de la Duna.

Una altra possibilitat d'utilització consisteix a deixar-les posar als nens i nenes que per algun motiu siguin mereixedors de portar el símbol DUNA (p. ex.: quan s'ha actuat correctament davant d'un conflicte, quan l'alumne actua segons els valors treballats...).

B19. CAPSETA DE LES LLAVORS

La capseta de llavors és un element de la caixa que pot utilitzar-se en qualsevol moment del curs. Seria bo fer-ho a P4, entre l'arribada de la DUNA a P3 i la transformació en papallona a P5.

Posarem les llavors dins d'un pot de vidre embolcallades amb cotó i les humitejarem amb aigua. Passats els dies observarem el naixement d'una vida i la transformació. Els nens i nenes poden utilitzar aquest recurs que ofereix la caixa DUNA per veure el procés de la vida. Des del naixement i el creixement, fins a la transformació que es va succeint al llarg d'aquest procés. Caldrà ser responsables i cuidar cadascú la seva llavor. D'aquesta mateixa manera explicarem com es farà gran la DUNA i com s'estan fent grans ells.

NOVETAT! Amb la intenció de treballar amb un material més sostenible i respectuós amb el medi ambient, s'ha substituït el que abans era la bossa de les llavors per la capseta amb material de cartró reciclable.

B20. CAPSETA PER ALS CUCS DE SEDA

Els nens i nenes de P5 veuran com les seves erugues es converteixen en crisàlides i posteriorment en papallones. Tal i com farà la DUNA.

La caseta per als cucs de seda és una activitat que es realitzarà durant el curs de P5.

NOVETAT! Amb la intenció de treballar amb un material més sostenible i respectuós amb el medi ambient, s'han substituït les capsas de plàstic per material de cartró reciclable.

Amb un punxó farem els foradets a la tapa de la capsa per tal de permetre la transpiració des de l'interior. Dins de cada capseta els nens i nenes hi dipositen les erugues que prèviament hauran comprat. Caldrà alimentar-les sovint amb fulles de morera fins que facin el capoll. La finalitat d'aquesta experiència és que els nens i nenes vegin la transformació de l'eruga en papallona.

NOVETAT! S'ha afegit a la caixa un cabdell de seda blanca per poder embolicar el titella Duna en el moment de començar la seva transformació en crisàlide. Els infants, amb l'ajuda de l'educador/a, podran embolicar-la fins que aquesta surti del seu capoll transformada en papallona.

B21. LES ALES DE LA DUNA

Les ales de la DUNA són el complement que posarem al titella al final del curs de P5. Quan ja donem per finalitzat el treball de Cultura Religiosa.

La DUNA eruga, després de tot el procés d'aprenentatge, estarà uns quants dies dins la caixa sense sortir. Expliquem als nens i nenes que la crisàlide s'està transformant, tal i com han fet els seus cucs de seda. Quan torni a sortir de la caixa, serà per sortir amb les ales posades convertida en papallona.

Un cop finalitzat el procés és el moment d'acomiar-se del grup i de recordar-los que facin un bon ús de tot el que han après junts.

B22. LA DUNA I LES EMOCIONS

Les emocions ens aporten una valoració de nosaltres mateixos, de les altres persones i de la realitat. Els valors de la DUNA també desperten emocions. Com se sent la DUNA amb cada valor après? Com ens sentim nosaltres?

La caixa de la DUNA conté el retallable de la cara de l'eruga i els sis cercles amb els colors dels valors. Al costat, hi ha altres petites cares que expressen emocions diferents.

A mesura que avanci el curs, i en el racó de la DUNA, anirem enganxant els cercles plastificats que representen el cos de l'erugeta. Cada cercle de color és un valor que anirem treballant. Un cop explicada la història de la DUNA, i acabada la sessió, podem demanar als nens i nenes com els ha fet sentir aquesta narració. Quina emoció ha desvetllat en ells? Com es deuen haver sentit els personatges?

Aquests mateixos cercles van acompanyats d'un tros de velcro de color negre. Cada velcro permet enganxar una cara-emoció de la DUNA. Enganxem la que el grup hagi escollit:

- Alegria
- Por
- Tristesa
- Ira
- Vergonya
- Sorpresa
- Amor
- Tranquil·litat

El mateix recurs pot ser útil en molts moments del dia per fer referència a les emocions i els sentiments que es viuen dins del grup, i la manera d'expressar-los i de gestionar-los.

C. PROGRAMACIÓ DE LES ACTIVITATS

Proposem organitzar un racó-espai DUNA a l'aula amb tot el material abans esmentat. El conte DUNA és l'element que ens permet encetar el treball d'un valor.

DURADA DE LES SESSIONS

Les sessions es poden distribuir al llarg del curs en funció de les necessitats de cada escola. Recomanem establir, almenys, una sessió setmanal, la durada de la qual dependrà bàsicament del grup i de l'edat dels infants a qui va dirigida l'activitat (P3, P4, P5).

CONTINGUT DE LES SESSIONS

Durant les sessions cada educador/a podrà utilitzar i distribuir els recursos que cregui necessaris. En una mateixa sessió es poden utilitzar un o diversos materials a l'hora: contes, puzle, BITS, mandales, imatges del valor...

Vegeu la proposta de Programació a la web.

SEQÜENCIACIÓ. LA DUNA PAS A PAS

Totes les activitats descrites es poden distribuir en diferents sessions al llarg del curs. El material ens ha de permetre utilitzar amb llibertat tots els recursos proposats. L'objectiu final és haver aconseguit treballar tots els valors de la proposta DUNA al final de l'etapa d'Educació Infantil.

1. Creem un ambient de tranquil·litat i relaxació.
2. Expliquem la Història de la Duna amb l'ajuda del titella DUNA, donant vida al personatge i als seus amics. Busquem informació a l'espai web per contextualitzar el valor i el personatge (web: *La història de la Duna*). En el moment de començar la narració encenem l'espelma del valor que estem treballant (llum) i focalitzem l'atenció en la narració. També encenem la vareta d'encens segons el valor que pertoqui.
3. Un cop acabada la narració, s'apaga l'espelma. Els nenes i nenes poden preguntar a la Duna sobre la seva experiència. Els diferents contes tradicionals, rondalles i faules associats a cada valor es poden anar introduint en sessions posteriors. Es valora en cada cas la utilització a P3, P4 o P5 segons la dificultat. L'educador/a és qui explica la història amb l'ajuda del titella. Encenem novament l'espelma i l'encens durant l'explicació (recordem que cada conte-valor té una olor i un color).

Un cop acabada la sessió programada, la Duna entra dins del cau (interiorització) a reflexionar sobre el que ha après. Els nens i nenes també reflexionen sobre el que han escoltat.

4. Durant els debats a l'aula podem utilitzar les antenes de la Duna. Les antenes passen de nen en nen a mesura que van intervenint en la conversa.
5. Mostrem les làmines que acompanyen cada valor. Aquest material ens pot servir per ambientar el racó DUNA i per comentar el valor (web: *El mural / Les imatges del valor*). Seran eines útils al llarg de tot el curs.
6. Durant les diferents sessions de treball es poden realitzar, si es creu necessari, les activitats complementàries que acompanyen el material (imatges per pintar, exercicis individuals, en grup, mandales...). Ho acompanyem amb la música de relaxació i/o cançons que hi ha a la web, segons correspongui. Valorem la seva utilització segons les necessitats i la dificultat.
7. Aprofitem les celebracions cristianes que fa l'escola al llarg del curs per mostrar els BITS d'intel·ligència que hi estan relacionats. Mostrem els BITS d'Arquitectura per reconèixer els elements que configuren el nostre entorn i que tenen el seu origen en la cultura cristiana. Parlem sobre cada símbol.
8. Utilitzem el calendari amb imatges del pessebre per treballar l'Advent. Anem construint el pessebre a mida que surten les imatges que el configuren.
9. Els nens i nenes de P3 aniran decorant i personalitzant la caixa DUNA amb l'ajuda dels gomets rodons que ens proporciona el material. Cada l'educador/a pot decidir el moment oportú per anar-los col·locant. Després de cada sessió DUNA podem enganxar-ne un. A P4 i P5 es pot acabar de personalitzar la caixa amb el nom del curs i el dels nens i les nenes.
10. Els nens i nenes de P4 faran germinar les llavors que proporciona el material DUNA. És un bon moment per expressar simbòlicament el procés i el valor de la vida.
11. Un cop finalitzat l'aprenentatge de tots els Valors (P5), la DUNA abandona el cau, es fa el seu propi capoll i es converteix en papallona (li posem les ales). És durant aquest curs que els alumnes de P5 utilitzaran la capseta per observar la transformació dels cucs de seda. Els col·locaran a dins i, alimentant-los amb fulles de morera, podran observar el seu procés de transformació fins a arribar a ser papallones.
12. Al final del curs de P5 tots els nens i nenes s'emporten una peça del puzzle de la papallona DUNA que prèviament haurem marcat amb el seu nom. De la mateixa manera, també s'emporten una de les imatges del calendari d'Advent.

El material, que ha crescut amb els infants, es reparteix entre els nens i nenes. Tots ells marxaran a casa amb trossets de la DUNA.

